

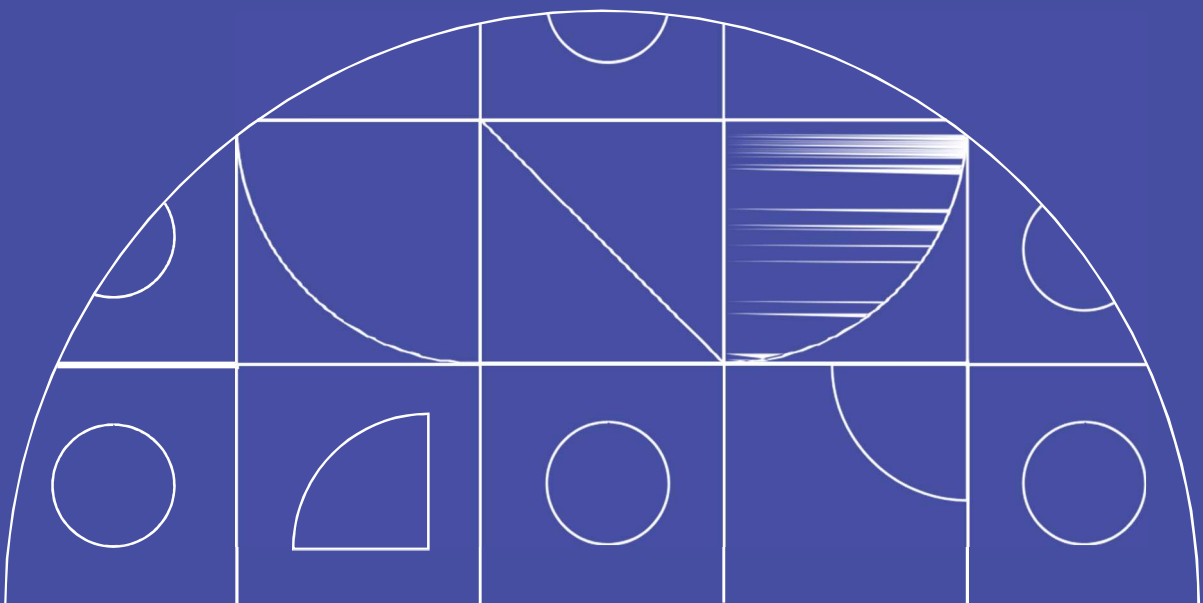
GERO●A

Pentsioak EPSV de empleo preferente

Jasangarritasun-faktoreei buruzko inbertsio-erabakien gorabehera kaltegarri nagusien adierazpena

GEROA Pentsioak Lehentasunezko Enpleguko BGAE erakundearena

2025ko apirila

GEROA PENTSIOAK LEHENTASUNEZKO ENPLEGUKO BGAE

LEI 95980020140005275619

JASANGARRITASUN-FAKTOREEI BURUZKO INBERTSIO-ERABAKIEN GORABEHERA KALTEGARRI NAGUSIEN ADIERAZPENA

Finantza Jasangarrien Zabalkundeari (SFDR) buruzko 2019/2088 (EB) Erregelamenduaren 4. artikulua eta 2022/1288 (EB) Erregelamendu Delegatuaren (EB) 4. artikulutik 10. artikulura bitartekoen arabera, zeinaren bidez 2019/2088 (RTS) Erregelamendua (EB) osatzen baita, **GEROAREN jasangarritasun-faktoreei buruzko inbertsio-erabakien inpaktu kaltegarri nagusien adierazpena argitaratzen da.**

Adierazpen horrek honako puntu hauek ditu:

1. Laburpena
2. Jasangarritasun-faktoreei buruzko gorabehera kaltegarri nagusien deskribapena
3. Jasangarritasun-faktoreei buruzko Gorabehera kaltegarri nagusiak zehazteko eta lehenesteko politikak deskribatzea Inplikazio-politikak
4. Alderaketa historikoa

1. Laburpena

GEROA PENTSIOAK LEHENTASUNEZKO ENPLEGUKO BGAE erakundeak (LEI 95980020140005275619) jasangarritasun-faktoreetan bere inbertsio-erabakien inpaktu kaltegarri nagusiak kontuan hartzen ditu.

Adierazpen hau GEROA PENTSIOAK LEHENTASUNEZKO ENPLEGUKO BGAEn (aurrerantzean "GEROA" edo "Erakundea") jasangarritasunari buruzko inpaktu kaltegarri nagusien aitopen kontsolidatua da, eta 2024ko urtarrilaren 1etik 2024ko abenduaren 31ra arteko erreferentzia-aldia estaltzen du, 2023ko abenduaren 31ko datuekin alderatuta.

Batzordearen 2022/1288 Erregelamendua 2019/2088 Erregelamendua osatzen du erregulazio-arau teknikoari (RTS) dagokienez, eta merkatuko parte-hartzaileek gorabehera kaltegarri nagusiei buruzko adierazpenean bete beharreko edukia eta formatua ezartzen ditu. Arau horien helburua, ingelesezko "SFDR" siglekin ezagutzen direnak, finantza-merkatuetako parte-hartzaileek beren erabakietan eta inbertsio-prozesuetan jasangarritasun-arriskuak integratzeko moduari buruzko gardentasuna sustatzea da.

Txosten honetan jasotako emaitzak erakundearen ondare osoari buruzkoak dira, GEROA I Plana, GEROA II Plana eta Zorro KUDEATZAILEAREN azpizorroetako aktibo guztiak barne, Arrisku Kapitaleko Funts eta Sozietateen (AKF eta AKS) bidez egindako inbertsioak izan ezik.

2. Jasangarritasunari buruzko inpaktu kaltegarri nagusien deskribapena

Gorabehera kaltegarri nagusizat hartuko dira inbertsio-erabakiek jasangarritasun-faktoreetan eragiten dituzten ondorio negatibo esanguratsuak edo garrantzitsuak izan daitezkeenak.

GEROAK bi mailatan identifikatu ditu inpaktu kaltegarriak:

Azpizorro mailan: Erakundearen Inbertsio Sozial Arduratsuko (ISA) Politikan zuzenean konpainiek eta gobernuek jaulkitako akzio eta bonuetan egindako inbertsioetarako ezarritako adierazleak aztertuz, Erakundearen azpizorro bakoitzerako: GEROA I Plana, GEROA II Plana eta Kudeatzailearen Zorroa. Horien emaitzak Erakundearen ISA Memorian argitaratzen dira. (www.geroa.eus/Inbertsioak/ISA)

Erakunde mailan: GEROA I Plana, GEROA II Plana eta Zorro KUDEATZAILEAREN azpizorroetako aktiboak gehituz.

Txosten honetan jasotako emaitzak erakundearen ondare osoari buruzkoak dira, GEROA I Plana, GEROA II Plana eta Zorro KUDEATZAILEA azpizorroetako aktibo guztiak barne, Arrisku Kapitaleko Funts eta Sozietateen (AKF eta AKS) bidez egindako inbertsioak izan ezik. Hau da, akzioetan eta bonu korporatiboetan egindako inbertsio zuzenak eta zeharkakoak sartzen dira (inbertsio-funtsen bidez), baita bonu subiranoetan eta/edo nazioz gaindikoetan egindakoak ere.

Araugintza-eskakizunekin eta GEROAK landutako Gorabehera Kaltegarri Nagusiak neurtzeko eta kudeatzeko metodologiarekin bat etorritik, kontuan hartzen dira jasangarritasuneko inpaktu kaltegarrien nahitaetzko 18 adierazleak, Europako Batzordearen ASG dibulgazioari buruzko Erregulazio Arau Teknikoen (RTS, ingelesez) 1. taulan jasotakoak. Horrez gain, aukerako bi adierazle hartu dira kontuan, horietako bat I. eranskineko 2. taulako ingurumen-alderdiekin lotuta, eta bestea I. eranskineko 3. koadroko alderdi sozialekin lotuta.

- 2. koadroa: GKN O4: Karbono-isuriak murrizteko ekimenik ez duten enpresetako inbertsioetan parte hartzea, Parisko Akordioarekin bat egiteko.
- 3. koadroa: GKN O14: Giza eskubideen arazo eta gorabehera larrien kasu identifikatuen kopurua.

Jarraian, Gorabehera Kaltegarri Nagusien adierazleak ageri dira, honela multzokatuta:

-Partaidetzapeko sozietateetan egindako inbertsioei aplikatu beharreko adierazleak:

-Klima-aldaketarekin lotutako adierazleak eta ingurumenarekin lotutako beste adierazle batzuk.

-Gizarte- eta lan-arloari, giza eskubideak errespetatzeari, ustelkeriaren aurka egiteari eta eroskeriaren aurka egiteari buruzko adierazleak.

-Subiranoetan eta nazioz gaindikoetan egindako inbertsioei aplikatu dakizkiekeen adierazleak.

-Aktibo higiezinetakoa inbertsioei aplikatu beharreko adierazleak.

Ondorengo taulatan, GKN adierazle bakoitzerako, horiek neurtzeko erabili den parametroa eta erreferentziako aldi adierazleari dagokion emaitza, datuaren estaldura-maila eta kalitatea erakusten dira, bai eta, hala dagokionean, GEROAK horiek detektatzeko eta arintzeko hartutako konpromisoak eta ekintzak ere.

Aurrez aurkeztutako GKN adierazleen emaitzak jasangarritasun-datuen kanpo-hornitzaileak bildutako eta emandako datuetan oinarritzen dira: Clarity AI.

Partaidetzapeko sozietateetan egindako inbertsioei aplikatu beharreko adierazleak

KLIMA-ALDAKETAREKIN LOTUTAKO ADIERAZLEAK ETA INGURUMENAREKIN LOTUTAKO BESTE ADIERAZLE BATZUK

Jasangarritasunari buruzko GKN adierazle kaltegarria	Metrika	2024ko inpektua	2024ko estaldura	2023ko inpektua	2023ko estaldura	Hartutako ekintzak*	
Berotegi-efektuko gasen isuriak	1. mailako BEGen isuriak	136.851,83 tCO2e	Estaldura % 96,6 Zenbatetsiak % 28,38 Jakinarazitakoak % 71,62	92.785 tCO2e	Estaldura % 90,88 Zenbatetsiak % 36,52 Jakinarazitakoak % 63,48	BEGen isurietan, karbono-aztarnan eta/edo BEGen intentsitatean inpektu handiena sortzen duten emisoreak identifikatzea eta hiru hilean behin monitorizatzea.	
	2. mailako BEGen isuriak	20.236.34 tCO2e	Estaldura % 96,6 Zenbatetsiak % 28,38 Jakinarazitakoak % 71,62	16.191 tCO2e	Estaldura % 89,84 Zenbatetsiak % 33,4 Jakinarazitakoak % 66,6		
	3. mailako BEGen isuriak	1.156.316,8 tCO2e	Estaldura % 92,06 Zenbatetsiak % 47,21 Jakinarazitakoak % 52,79	800.962 tCO2e	Estaldura % 86,58 Zenbatetsiak % 58,65 Jakinarazitakoak % 41,35		
	BEG isuriak, guztira	1.263.430.2 tCO2e	Estaldura % 91,77 Zenbatetsiak % 47,82 Jakinarazitakoak % 52,18	908.664 tCO2e	Estaldura % 85,94 Zenbatetsiak % 58,89 Jakinarazitakoak % 41,11		
	2. Karbono-aztarna	Karbono-aztarna	497,51 tCO2e/Inbertitutako Milioi EUR	Estaldura % 91,77 Zenbatetsiak % 47,82 Jakinarazitakoak % 52,18	445,96 tCO2e/Inbertitutako Milioi EUR	% 86,2	Jarduera nagusiaren % 50etik gorako diru-sarrerak ikatza erauzetetik edo ikatz-energia sortzetik lortzen dituzten eta karbono gutxiko ekonomiarako trantsizio energetikoko estrategiarik ez duten enpresak baztertzea.
	3. Inbertitutako enpresen BEGen intentsitatea	Inbertitutako enpresen BEGen intentsitatea	1.607,84 tCO2e/Sarrerak Milioi EUR	Estaldura % 91,77 Zenbatetsiak % 47,82 Jakinarazitakoak % 52,18	656,96 tCO2e/Sarrerak Milioi EUR	% 87,7	
4. Erregai fosilen sektoreko enpresa aktiboekiko esposizioa	Erregai fosilen sektoreko enpresa aktiboetan egindako inbertsioen ehunekoa	% 9,14	Estaldura % 90,98 Zenbatetsiak % 0 Jakinarazitakoak % 100	% 7,35	Estaldura % 90,31 Zenbatetsiak % 0 Jakinarazitakoak % 100	Inpektuko inbertsioa, batez ere bonu berdeen bidez. Bonu berdeak zortituluak dira, eta ingurumen-proiektuak edo klima-aldaketarekin lotutakoak babesteko kapitala sortzeko jaulkitzen dira.	
5. Energia berriztaezinaren kontsumo- eta ekoizpen-kuota	Berriztagarriak ez diren energia-iturrietatik abiatuta partaidetzapeko enpresen energia ez-berriztagarriaren ekoizpenaren eta energia ez-berriztagarriaren kontsumoaren proportzioa, energia-iturri berriztagarriekin alderatuta, portzentaje gisa adierazita	Kontsumoa: % 42,99 Ekoizpena: % 2,09%	Estaldura % 86,37 Zenbatetsiak % 1,67 Jakinarazitakoak % 98,33 Estaldura % 95,42 Zenbatetsiak % 0 Jakinarazitakoak % 100	Kontsumoa: % 43,99 Ekoizpena: % 1,77%	Estaldura % 85,71 Zenbatetsiak % 0 Jakinarazitakoak % 100 Estaldura % 99,93 Zenbatetsiak % 0 Jakinarazitakoak % 100		

	6. Energia-kontsumoaren intentsitatea inpaktu handiko sektore klimatikoaren arabera	GWh-ko energia-kontsumoa partaidetzapeko enpresen diru-sarreraren milioi bat euroko, inpaktu handiko sektore klimatikoaren arabera	<p>Guztira: 0,23414 GWh/Sarrerak Milioi EUR</p> <p>A sektorea: 0,00038 GWh/ Sarrerak Milioi EUR</p> <p>B sektorea: 0,02476 GWh/Sarrerak Milioi EUR</p> <p>C sektorea: 0,04188 GWh/ Sarrerak Milioi EUR</p> <p>D sektorea: 0,13925 GWh/ Sarrerak Milioi EUR</p> <p>E sektorea: 0,00259 GWh/ Sarrerak Milioi EUR</p> <p>F sektorea: 0,00233 GWh/ Sarrerak Milioi EUR</p> <p>G sektorea: 0,00156 GWh/ Sarrerak Milioi EUR</p> <p>H sektorea: 0,01643 GWh/ Sarrerak Milioi EUR</p> <p>L sektorea: 0,00734 GWh/Sarrerak Milioi EUR</p>	<p>Estaldura % 98,53 Zenbatetsiak % 29,15 Jakinarazitakoak % 70,85</p> <p>Estaldura % 100 Zenbatetsiak % 20 Jakinarazitakoak % 80</p> <p>Estaldura % 99,1 Zenbatetsiak % 23,9 Jakinarazitakoak % 76,1</p> <p>Estaldura % 98,96 Zenbatetsiak % 29,72 Jakinarazitakoak % 70,28</p> <p>Estaldura % 96,5 Zenbatetsiak % 24,36 Jakinarazitakoak % 75,64</p> <p>Estaldura % 100 Zenbatetsiak % 37,21 Jakinarazitakoak % 62,79</p> <p>Estaldura % 99,86 Zenbatetsiak % 51,25 Jakinarazitakoak % 48,75</p> <p>Estaldura % 99,89 Zenbatetsiak % 35,27 Jakinarazitakoak % 64,73</p> <p>Estaldura % 99,71 Zenbatetsiak % 22,14 Jakinarazitakoak % 77,86</p> <p>Estaldura % 93,39 Zenbatetsiak % 26,85 Jakinarazitakoak % 73,15</p>	<p>Guztira: 0,2348 GWh/Sarrerak Milioi EUR</p> <p>A sektorea: 0,00045 GWh/ Sarrerak Milioi EUR</p> <p>B sektorea: 0,02984 GWh/Sarrerak Milioi EUR</p> <p>C sektorea: 0,05489 GWh/ Sarrerak Milioi EUR</p> <p>D sektorea: 0,11706 GWh/ Sarrerak Milioi EUR</p> <p>E sektorea: 0,00291 GWh/ Sarrerak Milioi EUR</p> <p>F sektorea: 0,00535 GWh/ Sarrerak Milioi EUR</p> <p>G sektorea: 0,00127 GWh/ Sarrerak Milioi EUR</p> <p>H sektorea: 0,01726 GWh/ Sarrerak Milioi EUR</p> <p>L sektorea: 0,00654 GWh/Sarrerak Milioi EUR</p>	<p>Estaldura % 96,4 Zenbatetsiak % 35,45 Jakinarazitakoak % 64,55</p> <p>Estaldura % 99,78 Zenbatetsiak % 12,8 Jakinarazitakoak % 87,2</p> <p>Estaldura % 99,47 Zenbatetsiak % 25,7 Jakinarazitakoak % 74,3</p> <p>Estaldura % 98,79 Zenbatetsiak % 37,37 Jakinarazitakoak % 62,63</p> <p>Estaldura % 96,38 Zenbatetsiak % 25,46 Jakinarazitakoak % 74,54</p> <p>Estaldura % 59,92 Zenbatetsiak % 42,61 Jakinarazitakoak % 57,39</p> <p>Estaldura % 94,84 Zenbatetsiak % 48,89 Jakinarazitakoak % 51,11</p> <p>Estaldura % 96,88 Zenbatetsiak % 40,82 Jakinarazitakoak % 59,18</p> <p>Estaldura % 86,65 Zenbatetsiak % 28,37 Jakinarazitakoak % 71,63</p> <p>Estaldura % 93,19 Zenbatetsiak % 34,47 Jakinarazitakoak % 65,53</p>	<p>Oharra: inpaktu klimatiko handiko sektoreak hauek dira:</p> <p><i>A SEKTOREA: Nekazaritza, basogintza eta arrantza</i></p> <p><i>B SEKTOREA: Meataritza eta harrobiak</i></p> <p><i>C SEKTOREA: Manufaktura</i></p> <p><i>D SEKTOREA: Elektrizitatea, gasa, lurrina eta aire girotua hornitzea.</i></p> <p><i>E SEKTOREA: Ur-hornidura, estolderia, hondakinen kudeaketa eta deskontaminazio-jarduerak.</i></p> <p><i>F SEKTOREA: Eraikuntza</i></p> <p><i>G SEKTOREA: Handizkako eta txikizkako merkataritza, ibilgailu motordunen eta motozikleten konponketa</i></p> <p><i>H SEKTOREA: Garraioa eta biltegiatzea</i></p> <p><i>L SEKTOREA: Higiezinaren jarduerak</i></p>
--	---	--	---	---	--	--	---

Biodibertsitatea	7. Biodibertsitatearekiko sentikorrak diren eremuetan eragin negatiboa duten jarduerak	Inbertsioak egiten diren enpresetan egindako inbertsioen ehunekoa, biodibertsitatearekiko sentikorrak diren eremuetan edo horietatik gertu kokatutako gune/operazioak badituzte, non inbertitzen den enpresa horien jarduerak eragin negatiboa duten eremu horietan.	% 1,21	<i>Estaladura % 88,71</i> <i>Clarity Aik hizkuntza naturala prozesatzeko ereduak (NLP) erabiltzen ditu GKN horren urraketak identifikatzeko. NLP ereduak balizko urraketatzat jotzen dituzten eztabaida guztiak analistek berrikusten dituzte ondoren.</i>	% 1,39	<i>Estaladura % 87,15</i> <i>Clarity Aik hizkuntza naturala prozesatzeko ereduak (NLP) erabiltzen ditu GKN horren urraketak identifikatzeko. NLP ereduak balizko urraketatzat jotzen dituzten eztabaida guztiak analistek berrikusten dituzte ondoren.</i>	Eztabaiden jarraipen sistematikoa egiten da. Eztabaida larrietan dauden konpainiekin elkarrizketa aktiboa ezartzen da. Konpainiaren salmenta eragin dezakete, ISA Batzordeak eskatutako gutxienekoak betetzen ez badituzte.
Ura	8. Uretara egindako isuriak	Partaidetzapeko enpresek uretara egindako isurien tonak inbertitutako milioi euroko, batez besteko haztatuan adierazita	0,001 t/Inbertitutako Milioi EUR	Estaladura % 52,96 Zenbatetsiak % 81,21 Jakinarazitakoak % 18,79	0,001 t/Inbertitutako Milioi EUR	Estaladura % 49,76 Zenbatetsiak % 83,41 Jakinarazitakoak % 16,59	Eztabaiden jarraipen sistematikoa egiten da. Eztabaida larrietan dauden konpainiekin elkarrizketa aktiboa ezartzen da. Konpainiaren salmenta eragin dezakete, ISA Batzordeak eskatutako gutxienekoak betetzen ez badituzte.
Hondakinak	9. Hondakin arriskutsuen ratioa	Partaidetzapeko enpresek sortutako hondakin arriskutsuen tonak, inbertitutako milioi euroko, batez besteko haztatuan adierazita	16,46 t/Inbertitutako Milioi EUR	Estaladura % 91,29 Zenbatetsiak % 65,53 Jakinarazitakoak % 34,47	29,43 t/Inbertitutako Milioi EUR	Estaladura % 87,46 Zenbatetsiak % 65,74 Jakinarazitakoak % 34,26	Eztabaiden jarraipen sistematikoa egiten da. Eztabaida larrietan dauden konpainiekin elkarrizketa aktiboa ezartzen da. Konpainiaren salmenta eragin dezakete, ISA Batzordeak eskatutako gutxienekoak betetzen ez badituzte.

*Akzio eta bonu korporatiboetan zuzenean egindako inbertsioei buruzkoak dira aipatutako akzioak.

GIZARTE- ETA LAN-ARLOARI, GIZA ESKUBIDEAK ERRESPETATZEARI, USTELKERIAREN AURKA EGITEARI ETA EROSKERIAREN AURKA EGITEARI BURUZKO ADIERAZLEAK

Jasangarritasunari buruzko adierazle kaltegarria		Metrika	2024ko inpaktua	2024ko estaldura	2023ko inpaktua	2023ko estaldura	Hartutako ekintzak
Gizarte eta lan gaiak	10. Nazio Batuen Munduko Itunaren (UNGC) eta Ekonomia Lankidetzaren eta Garapenerako Erakundearen (ELGA) enpresa multinazionalentzako jarraibideen printzipioak urratzea	UNGCren printzipioak edo ELGAREN Enpresa Multinazionalentzako Jarraibideak urratu dituzten partaidetzapeko enpresetan egindako inbertsioen ehunekoa	% 2,53	Estaldura % 88,71	% 8,38	Estaldura % 87,15	<p>Adierazle honetan sartzen dira UNGCren printzipioen bat eta/edo ELGAREN jarraibideak urratu duten enpresa guztiak. Zaintzan dauden enpresak ere sartzen dira, adierazlearekin zerikusia duten baina gaur egun arau-haustea aktibo ez diren eztabaidetan sartuta egoteagatik, bai eta aurreko arau-hauste baten arazoa konpondu ondoren neurri egokiak hartu dituzten enpresak ere.</p> <p>Arriskuak minimizatzeko helburuarekin, inbertsio-unibertsotik kanpo geratzen dira neurri zuzentzaile sinesgarririk gabe Nazio Batuen Munduko Itunaren hamar printzipioetako bat edo gehiago behin eta berriz eta larriki urratzen dituzten jaulkitzaileak, edo konpainiaren epe luzeko jasangarritasuna arriskuan jartzen duen eztabaida larria duten konpainiak.</p> <p>Ez-betetzea zorroan dagoen baloreren batean gertatzen denean, enpresarekin elkarrizketa prozesu bat hasten da arau-haustea ebaluatzeko. Prozesu horrek 3 urte iraun dezake, ez-betetzea ezagutzen denetik. Epe horretan arazoa konpontzen ez bada, ahalik eta azkarren desegingo dira posizioak, merkatuaren egoera kontuan hartuta eta bazkidearen interesa zainduta, GEROAREN ISA Politikan ezartzen den bezala.</p>
				Clarity AIK hizkuntza naturala prozesatzeko ereduak (NLP) erabiltzen ditu Jasangarritasunari buruzko GKN horren urraketak identifikatzeko. NLP ereduak balizko urraketatzat jotzen dituzten eztabaida guztiak analistek berrikusten dituzte.		Clarity AIK hizkuntza naturala prozesatzeko ereduak (NLP) erabiltzen ditu Jasangarritasunari buruzko adierazle kaltegarria horien urraketak identifikatzeko. NLP ereduak balizko urraketatzat jotzen dituzten eztabaida guztiak analistek berrikusten dituzte.	

	<p>11. Nazio Batuen Munduko Itunaren printzipioak eta ELGaren Enpresa Multinazionalentza ko Jarraibideak betetzen direla monitorizatzeko prozesu eta mekanismo falta</p>	<p>UNGCren printzipioen urraketei edo ELGaren Enpresa Multinazionalentzako Jarraibideen urraketei aurre egiteko ohartarazpen-politikarik edo kexak/kexak maneiatzeko mekanismorik gabe inbertitzen den enpresetan egindako inbertsioen ehunekoa</p>	<p>% 0,18</p>	<p>Estaldura % 94,42 Zenbatetsiak % 0 Jakinarazitakoak % 100</p>	<p>% 0,23</p>	<p>Estaldura % 94,4 Zenbatetsiak % 0 Jakinarazitakoak % 100</p>	<p>Adierazle horren jarraipena egiten da, GKN10. adierazlearen osagarri gisa.</p> <p>Hala, Nazio Batuen Munduko Ituneko eta/edo ELGaren enpresa multinazionalentzako jarraibideetako printzipioen bat urratu duten konpainiek printzipio horiek betetzeko prozesurik eta mekanismorik ez duten aztertzen da.</p>
	<p>12. Doitu gabeko generoaren araberako soldata-arrakala</p>	<p>Inbertitutako enpresen batez besteko doitu gabeko generoaren araberako soldata-arrakala</p>	<p>% 14,05</p>	<p>Estaldura % 64,25 Zenbatetsiak % 0 Jakinarazitakoak % 100</p>	<p>% 13,68</p>	<p>Estaldura % 63,47 Zenbatetsiak % 0 Jakinarazitakoak % 100</p>	<p>Adierazlearen monitorizazioa eta jarraipena.</p>
	<p>13. Genero-aniztasuna zuzendaritza-batzordean</p>	<p>Inbertitutako enpresetako emakumezko eta gizonezko aholkularien batez besteko proportzioa</p>	<p>% 34,66</p>	<p>Estaldura % 94,71 Zenbatetsiak % 0 Jakinarazitakoak % 100</p>	<p>% 32,29</p>	<p>Estaldura % 94,47 Zenbatetsiak % 0 Jakinarazitakoak % 100</p>	<p>Adierazlearen monitorizazioa eta jarraipena.</p> <p>Gobernu Korporatiboaren jardunbide egokiekin jarraituz, eta genero-berdintasunerantz eta emakumearen ahalduzterantz aurrera egiteko helburuarekin, inbertitutako enpresetan emakumearen egoera monitorizatzen da, eta arreta berezia jarriko da Administrazio Kontseiluaren osaeran.</p> <p>Administrazio Kontseiluaren osaerari buruzko elkarrizketa aktiboa ezartzen da edo horren aurka bozkatzeko da GEROA akzioduna den eta gutxienez emakume kontseilariak % 30 ez diren enpresetako akziodunen batzarretan.</p>
	<p>14. Arma eztabaidagarriekiko esposizioa <small>(pertsonek aurkako minak, barreiatze-munizioak, arma kimikoak eta arma biologikoak)</small></p>	<p>Arma eztabaidagarrien fabrikazioan edo salmentan parte hartzen duten partaidetzapeko enpresetan egindako inbertsioen ehunekoa</p>	<p>% 0</p>	<p>Estaldura % 92,77 Zenbatetsiak % 0 Jakinarazitakoak % 100</p>	<p>% 0</p>	<p>Estaldura % 92,87 Zenbatetsiak % 0 Jakinarazitakoak % 100</p>	<p>Adierazlearen monitorizazioa eta jarraipena.</p> <p>Arma eztabaidagarrien ekoizpenean eta salmentan parte hartzen duten enpresak baztertzea.</p>

Subiranoetan eta nazioz gaindikoetan egindako inbertsioei aplika dakizkiekeen adierazleak

Jasangarritasunari buruzko adierazle kaltegarria	Metrika	2024ko inpaktua	2024ko estaldura	2023ko inpaktua	2023ko estaldura	Hartutako ekintzak	
KLIMA-ALDAKETAREKIN LOTUTAKO ADIERAZLEAK ETA INGURUMENAREKIN LOTUTAKO BESTE ADIERAZLE BATZUK							
Ingurumena	15. BEGen intentsitatea	Inbertitzen den herrialdeetako BGEen intentsitatea	39,94 tCO ₂ e / M EUR BPG	Estaldura % 97,7 Zenbatetsiak %100 Jakinarazitakoak % 0	46,13 tCO ₂ e / M EUR BPG	Estaldura % 97,17 Zenbatetsiak % 0 Jakinarazitakoak % 100	Karbono-intentsitatearen neurketa.
GIZARTE ARLOKO ADIERAZLEAK							
Soziala	16. Gizarte-urraketei lotutako inbertsio-herrialdeak	Gizarte-urraketak dituztelarik, bertan inbertitzen den herrialdeen kopurua (kopuru absolutua eta kopuru erlatiboa inbertitzen den herrialde guztiekin zatituta), nazioarteko itun eta konbentzioetan, Nazio Batuetan, printzipioetan eta, hala badagokio, legeria nazionalean aipatzen den bezala	Erlatiboa: % 3,29 Absolutua: 3	Estaldura % 99,99 Zenbatetsiak % 0 Jakinarazitakoak % 100 Estaldura % 99,99 Zenbatetsiak % 0 Jakinarazitakoak % 100	Erlatiboa: % 1,70 Absolutua: 1	Estaldura % 100 Zenbatetsiak % 0 Jakinarazitakoak % 100 Estaldura % 100 Zenbatetsiak % 0 Jakinarazitakoak % 100	Adierazlearen monitorizazioa eta jarraipena. GEROAK ez du zuzenean inbertitu gizarte-urraketarik dagoen herrialde batean ere ez. Adierazleak erakusten duena Inbertsio Funtsen bidez egindako inbertsiotik dator. Partaidetza hutsala da.

Aktibo higiezinetakoko inbertsioei aplikatu beharreko adierazleak

Jasangarritasunari buruzko adierazle kaltegarria		Metrika	2024ko inpaktua	2024ko estaldura	2023ko inpaktua	2023ko estaldura	Hartutako ekintzak
Erregai fosilak	17. Erregai fosilekiko esposizioa aktibo higiezin bidez	Erregai fosilak erauzten, biltegitzen, garraiatzen edo fabrikatzen dituzten aktibo higiezinetakoko inbertsioen ehunekoa	E/A				
Eraginkortasun energetikoa	18. Energetikoki eraginkorrak ez diren aktibo higiezinetikoko esposizioa	Energetikoki eraginkorrak ez diren aktibo higiezinetakoko inbertsioen ehunekoa	E/A				

Ez da aplikagarria.

Beste adierazle osagarri batzuk

Jasangarritasunari buruzko adierazle kaltegarria	Metrika	2024ko inpaktua	2024ko estaldura	2023ko inpaktua	2023ko estaldura	Hartutako ekintzak	
KLIMA-ALDAKETAREKIN LOTUTAKO ADIERAZLEAK ETA INGURUMENAREKIN LOTUTAKO BESTE ADIERAZLE BATZUK (2. koadroa)							
Isuriak	O4 Parisko Akordioarekin bat egiteko asmoz karbono-isuriak murrizteko ekimenik ez duten enpresetako inbertsioetan parte hartzea	Parisko Akordioarekin bat egiteko asmoz karbono-isuriak murrizteko ekimenik ez duten enpresetako inbertsioen proportzioa	% 66,4	Estaldura % 100 Zenbatetsiak % 0 Jakinarazitakoak % 100	% 64,1	Estaldura % 99,75 Zenbatetsiak % 0 Jakinarazitakoak % 100	<p>GEROAK inbertitzen duen konpainien klima-aldaketaren gaineko inpaktuaren jarraipena egiten du, konpainia horiek sortutako berotegi-efektuko gasen (BEG) isuriak, isuriak murrizteko dituzten estrategiak eta politikak eta abar aztertuz eta horien jarraipena eginez.</p> <p>Adierazle honen emaitzak BGEak murrizteko konpromiso publikorik ez duten konpainiak biltzen ditu. Beraz, barne-ekimenak (publikoak ez direnak) dituzten konpainiak "isuriak murrizteko ekimenik gabekotzat" hartzen dira, eta horrek areagotu egiten du espozizioa adierazle honetan.</p>
GIZARTE- ETA LAN-GAIEI, GIZA ESKUBIDEAK ERRESPETATZEARI ETA USTELKERIAREN ETA EROSKERIAREN AURKAKO BORROKARI BURUZKO ADIERAZLEAK (3. koadroa)							
Giza eskubideak	O14. Giza eskubideen arazo eta gorabehera larrien kasu identifikatuen kopurua	Inbertitutako konpainiekin lotutako giza eskubideen arazo eta gorabehera larrien kasuen batez besteko haztatua	0	Estaldura % 88,71 Clarity Aik hizkuntza naturala prozesatzeko ereduak (NLP) erabiltzen ditu Jasangarritasunari buruzko adierazle kaltegarria horien urraketak identifikatzeko. NLP ereduak balizko urraketatzat jotzen dituzten eztabaida guztiak analistek berrikusten dituzte.	0,0071	Estaldura % 87,15 Clarity Aik hizkuntza naturala prozesatzeko ereduak (NLP) erabiltzen ditu Jasangarritasunari buruzko adierazle kaltegarria horien urraketak identifikatzeko. NLP ereduak balizko urraketatzat jotzen dituzten eztabaida guztiak analistek berrikusten dituzte.	<p>GEROAK bere jarduera-eremuan giza eskubideak errespetatu eta sustatzeko konpromisoa hartzen du, eta baita bere jarduerak zuzenean eragindako edozein urraketa prebenitzeko edo, hala badagokio, minimizatzeko konpromisoa ere.</p> <p>Adierazle hori GKN 10 adierazlearen osagarria da.</p> <p>Adierazle horren inpaktua kudeatze aldera, GEROAK giza eskubideen arloko gertakari larriek zerikusia duten Munduko Ituna haustearekin edo bere jarduerak zuzenean eragindako eztabaida larria den ebaluatzen du. Erantzuna baiezkota bada, elkarriketa aktiboa hasiko da, eta posizioak desegin ahal izango dira.</p>

3. Jasangarritasun-faktoreei buruzko Gorabehera Kaltegarri Nagusiak zehazteko eta lehenesteko politikak deskribatzea

Inbertsio Sozial Arduratsua etengabe eboluzionatzen ari da; beraz, gero eta estrategia sofistikuagoak aztertu eta egokitu behar dira, gure bazkideei inbertsio-prozesuan bermerik onenak eskaintzeko.

GEROAREN Gobernu Batzordeak 2024ko lehen hiruhilekoan eguneratu zuen Inbertsio Sozialki Arduratsua (ISA) Politika, adierazle eta kalkulu-metodologia berrietara egokitzeko (*indarrean 2024/01/01etik*). Hala ere, nabarmendu behar da politikaren aldaketa esanguratsuenetako bat 2023an egin zela, Europako Batzordearen 2022/1288 Erregelamendua argitaratu ondoren. Erregelamendu horrek erregulazio-arau teknikoari buruzko (RTS) 2019/2088 Erregelamendua osatzen du.

GEROAK jasangarritasun-arriskuak txertatu eta gehitzen ditu inbertsioaren analisisian eta erabakiak hartzeko prozesuetan.

Jasangarritasun-arriskuak ingurumen-, gizarte- edo gobernantza-gertaera edo -egoera gisa ulertzen dira, baldin eta, gertatuz gero, inbertsioaren balioan eragin material negatibo erreala edo posiblea izan badezakete. Besteak beste, jaulkitzaile motaren, jarduera-sektorearen edo kokapen geografikoaren arabera izango da. Beraz, jasangarritasun-arrisku handiagoa duten inbertsioek azpiko aktiboen prezioa jaitea eragin dezakete, eta, ondorioz, partaidetzaren likidazio-balioan eragin negatiboa izan dezakete.

Eta arriskuak ezabatzeko edo arintzeko ahalegina osatuko eta indartuko lukeen zati gisa, GEROAK kontuan hartzen ditu jasangarritasun-faktoreei buruzko Gorabehera Kaltegarri Nagusiak (GKN).

Gorabehera Kaltegarri Nagusiak (GKN) ingurumen-gaiei, gizarte- eta lan-gaiei, giza eskubideen errespetuari eta ustelkeriaren eta eroskeriaren aurkako borrokari buruzko jasangarritasun-faktoreei buruzko inbertsio-erabakien intzidentzia negatibo garrantzitsuenak dira.

Jasangarritasun-arriskuak eta GKN adierazleak aztertzeko, inbertitzen den aktiboen jaulkitzaileek argitaratutako informazioa eta Clarity AI kanpo-hornitzaileak emandako informazioa hartzen ditugu erreferentziazat.

Litekeena da inpaktu larrienak eta garrantzitsuenak ingurumenean edo gizarte- eta lan-gaietan izatea, eta, ondorioz, gure bazkideentzat finantza-inpaktu bihurtzea. Horregatik, hainbat faktore kontuan hartuta hautatu dira GKN adierazleak, hala nola:

- Adierazleak koherentea izan behar du GEROAREN politika eta balioekin
- Gorabehera kaltegarriaren larritasuna: inpaktu nabarmena izan behar du inbertitutako enpresen jasangarritasunean, gizartean edo ingurumenean.
- GEROAK enpresan eragiteko eta gorabehera kaltegarria arintzeko duen gaitasuna.

Arriskuak arintzeko, ezinbestekoa da ditugun datuak fidagarriak, zehatzak eta zorrotzak izatea. Gure azterketa guztietan kontuan hartzen da errore-marjina dagoela datuaren kalitateari eta erabilgarritasunari lotuta, ez baitago estaldurarik inbertitzen dugun konpainia guztientzat. Errore hori estalduraren ehunekoan islatzen da, eta horren banakapena datu errealean (konpainiek argitaratutakoak eta abar) eta gure datu-hornitzaileak zenbatetsitakoetan.

GKN adierazle guztiak gure Clarity AI datu-hornitzailearengandik lortzen baditugu ere, nahi ez diren desbideratzeak ikusten ditugunean eta neurri zuzentzaileak hartu behar direnean, informazioa beste informazio-iturri batzuekin kontrastatzen dugu, hala nola:

- Jasangarritasunean espezializatutako datu-hornitzaileak: Bloomberg.
- Inbertitutako enpresen urteko txostenak eta jasangarritasunari buruzkoak.
- Jasangarritasunaren arloko albisteak eta adituen azterketa.
- GKEek edo antzekoek emandako informazioa.

Hori guztia esanda, GEROAk bi mailatan identifikatu ditu inpaktu kaltegarriak:

Azpizorro mailan: erakundearen Inbertsio Sozial Arduratsuko (ISA) Politikan zuzenean konpainiek eta gobernuek jaulkitako akzio eta bonuetan egindako inbertsioetarako ezarritako adierazleak aztertuz, Erakundearen azpibatzerde bakoitzerako: GEROA I Plana, GEROA II Plana eta Kudeatzailea Zorroa. Horien emaitzak Erakundearen ISA Memorian argitaratzen dira (www.Geroa.eus/Inversiones/ ISR).

Entitate mailan: Europako Batzordearen 2022/1288 Erregelamenduak GEROAren ondare osoari buruz eskatzen dituen nahitazeko 18 adierazleak eta 2 hautazkoak aztertzen dira, GEROA I Plana, GEROA II Plana eta KUDEATZAILEA Zorroa azpizorroetako aktibo guztiak gehituz¹. Emaitzak urtero argitaratzen dira “Gorabehera kaltegarri nagusien adierazpena” atalean.

Monitorizazioaren, analisiaren eta arriskuaren arintzearen ondorengo neurri nagusiak azpizorro mailan egiten dira. Hala ere, azpizorroak gehitzeak arriskuak modu globalagoan ikustea ahalbidetzen digu, eta horrek ekintza gehigarriak eska ditzake.

Laburbilduz, Erakundearen Inbertsio Sozial Arduratsuko Politikei jarraituz, hainbat praktika erabiltzen dira jasangarritasun-arriskuak eta GEROA I Planerako, GEROA II Planerako eta Kudeatzailea Zorrarako bereizitako Gorabehera Kaltegarri Nagusiak kudeatzeko. Gerentziak (CEO), Inbertsioen zuzendariak (CIO), inbertsio-analisten eta ISGren arduradunak ISA politikak ezartzeko erantzukizuna dute inbertsio-prozesuan.

- 1- Inbertsioan ingurumen-, gizarte- eta gobernantza-faktoreak integratzea.
- 2- Jokabidearen, jardueraren eta ISG arriskuaren kalifikazio eskasiaren ondoriozko bazterketetan eta murrizketetan.
- 3- Desbideratzeen monitorizazioa ISA politiketan, eztabaidetan eta GKN adierazleetan
- 4- Epe luzerako inplikazioa.

1- Inbertsioan ingurumen-, gizarte- eta gobernantza-faktoreak integratzea

Inbertsio-zorroa eraikitzeko, konpainien ISG kalifikazioa eta haien finantza-jarduna konbinatzen ditugu. Konpainia batean inbertitu aurretik, haren ISG kalifikazioa aztertzen da: Aztertutako enpresa bakoitzak 100 puntuko puntuazio absolutua lortzen du hiru bloke hauetan: Ingurumena (I), Gizartea (G) eta Gobernantza Korporatibo Ona (G). Horrez gain, ISG puntuazio globala lortzen du blokean haztatu ondoren. Aipatu behar da puntuazioek erakunde bakoitzaren errendimendu erlatiboa kontuan hartzen dutela hautatutako pare-talde batean (antzeko erakundeak). Horretarako, datu kuantitatiboak, konpainien politikak eta helburuak eta gorabeherarik edo eztabaidarik dagoen ala ez erabiltzen dira.

¹Aktibo guztiak, Arrisku Kapitalerako Funts eta Sozietateen (AKS eta AKF) bidez egindako inbertsioak izan ezik. Hau da, akzioetan eta bonu korporatiboetan egindako inbertsio zuzenak eta zeharkakoak sartzen dira (inbertsio-funtsen bidez), baita bonu subiranoetan eta/edo nazioz gaindikotetan egindakoak ere.

2- Jokabidearen, jardueraren eta ISG arriskuaren kalifikazio eskasiaren ondoriozko bazterketetan eta murrizketetan

Jokabidearen, jardueraren eta ISG arriskuaren kalifikazio eskasiaren ondoriozko bazterketetan eta murrizketetan aplikatzen dira. Arrazoi hauengatik baztertzen dugu:

- **ISG arrisku-kalifikazioa:** 100/33ko gutxieneko batez besteko kalifikazioa eskatzen da.
- **Jarduera edo sektorea:** jarduera nagusia ikatz termikoa erazte edo ikatzaren bidez energia sortzea duten konpainiak. Eta armamentu eztabaidagarriaren fabrikazioan edo salmentan parte hartzen duten konpainia.
- **Jokabidearen arabera:** Nazio Batuen Munduko Ituneko 10 printzipioetako bat betetzen ez duten konpainiak edo eztabaida larriak dituztenak baztertzen dira.
- Inbertsioa inbertsio-funtsen edo aktibo alternatiboaren bidez egiten denean, Erakunde Kudeatzailearen **ISA arloko praktikak** aztertzen dira. Gauza bera gertatzen da likideziarekin.

Aktibo mota bakoitzeko iragazkiak:		
Zor publikoa eta erakunde publikoena	- ISG kalifikazioagatiko baztertea: ISG Arrisku Globalaren puntuazioa <=33	
Zor korporatiboa Akzioak enpresa kotizatuetan	- ISG kalifikazioagatiko baztertea: ISG Arrisku Globalaren puntuazioa <=33 - Jardueragatiko baztertea: -Jarduera nagusia ikatz termikoa - Arma polemikoak - Portaeragatiko baztertea: Munduko Itunaren 10 printzipioak eta eztabaida larriak	
Funts likidoak / ETF	- ISG kalifikazioagatiko baztertea: ISG Arrisku Globalaren puntuazioa <=33	Behar bezalako ardura kudeaketa-erakundeak hautatzean: -ISA politikak -PRIen sinatzaileak -Akziodun aktiboak (Akziodunen Batzar Orokorra, Elkarrizketa Aktiboa) -Arrisku klimatikoak: -Karbono aztarna -GJH -SFDR: 6, 8 eta 9 artikulua
Aktibo alternatiboak (higiezinak, azpiegiturak, arrisku-kapitala)	-	
Likidezia	-ISA Politikak dituzten erakundeak	

3- Desbideratzeen monitorizazioa ISA politikan, eztabaidetan eta GKN adierazleetan

ISAKo arduradunak hiru hilean behin kontrol bat egiten du ISA Politikak betetzen direla egiaztatzeko eta adierazleen jarraipena egiteko; desbideratze posibleak aztertzen ditu, inpaktu negatiboak prebenitzeko eta/edo arintzeko beharrezko neurriak hartzeko.

- Zorroko aktiboen eta zorroaren beraren ISG arriskuko kalifikazioetan **arriskuaren kalitatean egon daitezkeen desbideratzeak** kontrolatzen dira.
- **Nazio Batuen Mundu Ituneko printzipioak** betetzen direla egiaztatzen da.
- Hiruhilekoan zehar sortu diren **eztabaida larrien** jarraipena egiten da, baldin eta inbertitzen dugun konpainien finantza-inpaktua izan badezakete.

	Eztabaidak	Unitatea	Ezarrirako neurriak Bonu eta Akzioetan egindako zuzeneko inbertsioei buruz
Ingurumena	Ingurumenari buruzko eztabaidak (8 adierazle)	Larria (1-19) Altua (20-39) Ertaina (40-59) Baxua (60-79) Hutsala (80-99) Eztabaidarik gabe (100)	Eztabaida larrietan dauden konpainiekin elkarrizketa aktiboa ezartzen da. Konpainiaren salmenta eragin dezakete, Inbertsio Batzordeak eskatutako gutxienekoak betetzen ez badituzte.
Gizarte- eta lan-gaiak	Gizarte- eta lan-gaiei buruzko eztabaidak (14 adierazle)	Larria (1-19) Altua (20-39) Ertaina (40-59) Baxua (60-79) Hutsala (80-99) Eztabaidarik gabe (100)	Eztabaida larrietan dauden konpainiekin elkarrizketa aktiboa ezartzen da. Konpainiaren salmenta eragin dezakete, Inbertsio Batzordeak eskatutako gutxienekoak betetzen ez badituzte.
Gobernantza	Gobernantzari buruzko eztabaida latzak (11 adierazle)	Larria (1-19) Altua (20-39) Ertaina (40-59) Baxua (60-79) Hutsala (80-99) Eztabaidarik gabe (100)	Eztabaida larrietan dauden konpainiekin elkarrizketa aktiboa ezartzen da. Konpainiaren salmenta eragin dezakete, Inbertsio Batzordeak eskatutako gutxienekoak betetzen ez badituzte.

- **Gorabehera Kaltegarri Nagusien** zati bat aurretik aipatutako eztabaidak kudeatuz kontrolatzen da. Hala ere, Gorabehera Kaltegarri Nagusiei buruzko adierazle hauek identifikatu ditugu, gure inbertsioek honako arlo hauetan eragin ditzaketen inpaktu negatiboak ezagutzeko:

Errenta Finko Korporatiboa eta Ekintzak:

Gorabehera Kaltegarrien Adierazlea		Unitatea	Ezarritako neurriak
Ingurumena ri buruzko gaiak	BEGen guztizko isuriak (1., 2. eta 3. irismeneko isuriak)	CO2e tonak	Karbono-intentsitatearen neurketa.
	Karbono-aztarna	Co2e tonak/Inbertitutako Milioi Euroak	Jarduera nagusia (% 50etik gorako diru-sarrerak) ikatza eraztetik edo ikatz-energia sortzetik lortzen dituzten eta karbono gutxiko ekonomiarako trantsizio energetikoko estrategiarik ez duten enpresak baztertzea.
	BEGen intentsitatea	Co2e tonak/ Sarreraren Milioi Euroak	
Gizarte- gaiak:	Genero-aniztasuna kontseiluetan	Partaidetzapeko sozietateetako emakume/gizon kontseilarien batez besteko ratioa	Adierazlearen monitorizazioa eta jarraipena. Gobernu Korporatiboaren jardunbide egokiekin jarraituz, eta genero-berdintasunerantz eta emakumearen ahalduzterantz aurrera egiteko helburuarekin, inbertitzen dugun enpresetan emakumearen egoera monitorizatuko dugu, eta arreta berezia jarriko da Administrazio Kontseiluaren osieran. Akziodunak garen enpresetako Akziodunen Batzarretan, Administrazio Kontseiluan gutxienez emakumeen % 30 ez duten enpresetan, Administrazio Kontseiluaren osararen aurka bozkatuko dugu edo elkarrizketa aktiboa ezarriko dugu.
	Arma eztabaidagarriekiko esposizioa (pertsonei aurkako minak, barreiatze-munizioak, arma kimikoak eta arma biologikoak)	Arma eztabaidagarrien fabrikazioan edo salmentan parte hartzen duten partaidetzapeko enpresetan egindako inbertsioen ehunekoa (%)	Adierazlearen monitorizazioa eta jarraipena. Arma eztabaidagarrien ekoizpenean eta salmentan parte hartzen duten enpresak baztertzea.

Errenta finko publikoa:

Gorabehera Kaltegarrien Adierazlea		Unitatea	Ezarritako neurriak
Ingurumena:	Inbertitzen den herrialdeetako BGEen intentsitatea	Co2e tona/M EUR BPG	Karbono-intentsitatearen neurketa.
Gizarte- gaiak:	Gaia Gizarte-urraketen gaiei lotutako inbertsio-herrialdeak	Gizarte-urraketak dituztelarik, bertan inbertitzen den herrialdeen kopurua (kopuru absolutua eta kopuru erlatiboa, inbertitzen den herrialde guztietan zatituta), nazioarteko itun eta konbentzioetan, Nazio Batuen printzipioetan eta, hala dagokionean, legeria nazionalan aipatzen den bezala.	Adierazlearen monitorizazioa eta jarraipena.

Eraitza horiek, ISAKo arduradunak aztertu ondoren, Inbertsio Batzordeari jakinarazten zaizkio. Bertan, beharrezkoak izanez gero, desbideratzeak zuzentzeko behar diren ekintza zuzentzaileak eztabaidatzen dira. Adierazle nagusiak Arriskuen Batzordean, Jarraipen Batzordean eta Erakundearen Gobernu Batzordean aurkezten dira. Eraitzak eta prozedurak erakundearen barne-auditoreak egiaztatzen ditu.

Urtero, adierazleak GEROAren Batzar Nagusian aurkezten dira eta gure bazkideen eskura jartzen dira www.geroa.eus webgunearen bidez.

Garrantzitsua da nabarmentzea GEROAk aldizka monitorizatzen eta berrikusten duela GKN adierazleak identifikatzeko eta kudeatzeko metodologia, haien eraginkortasuna ziurtatzeko eta gizarte- eta ingurumen-inguruneke aldaketetara egokitzeko.

4- Inplikazio-politikak:

Puntu hori hurrengo atalean garatuko dugu.

4. Inplikazio-politikak

Kudeatzaile aktibo gisa, inbertitzen den konpainien jarraipena azterketa sakon baten bidez egiteak aukera ematen du inbertsio-prozesu osoan zehar enpresaren jardunaren ikuspegi globala izateko.

Horretarako, konpainien alderdi finantzarioak eta ez-finantzarioak (ingurumenekoak, sozialak eta gobernu ona) monitorizatzen dira, bai eta klima-aldaketarekin eta garapen jasangarrirako helburuekin (GJH) lotutako metrikak ere, erakundearen ISA politikan deskribatzen den bezala.

Monitorizazio horren barruan, enpresa-estrategia, finantza-errendimenduak, arriskuak (finantzarioak eta ISG edo jasangarritasunekoak), kapitalaren egitura eta horien gobernu korporatiboa aztertzen dira.

Inplikazioa inbertsio-jardueraren barruan elementu garrantzitsua dela ulertzen da; izan ere, elkarri eragitea eta inbertitzen den konpainien praktikekiko adostasuna edo desadostasuna adieraztea ahalbidetzen du, GEROAren printzipioei dagokienez, bazkideen interes orokorrak ordezkatzeko eta epe luzerako enpresen jasangarritasunaren alde egiteko. Horretarako, hainbat bide erabiltzen dira:

- 1- Boto-eskubidea gauzatzea
- 2- Elkarrizketa aktiboa
- 3- Lankidetzak-ekimenak: Beste akziodun batzuekiko lankidetzak

1- Boto-eskubidea gauzatzea

Boto-eskubideak, gutxienez, inbertitzen den konpainia nazionaletan gauzatzen dira (% 0,05etik gorako partaidetza), bazkideen interesen ordezkari gisa, betiere konpainien epe luzeko jasangarritasunaren alde eginez eta ingurumen-, gizarte- eta lan-arloko eta gobernu oneko irizpideei jarraiki. Hala ere, konpainia nazional edo atzerritar guztietan bozkatuko da, baldin eta parte-hartze aktiboa eskatzen duten jokabideak edo ekintzak ikusten badira.

Akziodunen Batzarraren Batzarrean botoa emateko orduan, kontuan hartuko dira Nazio Batuen Munduko Ituneko eztabaidak edo ez-betetzeak egotea, emakumeen parte-hartzea kontseiluen osieran, etab.

2- Elkarrizketa aktiboa

GEROAK elkarrizketa aktiboa izango du Inbertsio Batzordeak egokitzen dituen enpresa edo erakunde guztiekin. Gainera, erakundearen ISA politikan aipatzen den bezala, elkarrizketa aktiboa gauzatzen da honako kasu hauetan:

- Eztabaida larria mailarekin kalifikatzen diren konpainiak
- Nazio Batuen Munduko Ituneko printzipioen bat betetzen ez duten konpainiak
- Kalifikazioetan desbideratzeak dituzten eta ISG Arrisku Globaleko kalifikazioan gai izateko ezarritako gutxienekoa baino balio txikiagoa duten konpainiak
- Gorabehera Kaltegarri Nagusiak (GKN) aztertu ondoren, hala eskatzen duten konpainiak
- Akziodunak garen eta Administrazio Kontseiluaren osieran gutxienez emakumeen % 30 ez duten konpainiak
- Atzean geratutako kalifikatutako Erakunde Kudeatzaileekin harremanetan jartzen gara urtero, ISArri dagokionez duten bilakaera jarraitzeko helburuarekin.

Prozedura honako hau da: egoera materiala denean, konpainiako Inbertitzaileekiko Harremanetarako Sailarekin harremanetan jartzen gara, kezka adierazteko eta gorabeherak konpontzeko neurriak eta ekintzak eskatzeko.

Inbertsio Batzordeak erabakitzen du balioa zorroan mantentzeko “balio ez-gai” gisa hartu behar den. Ez-gai deklaritzen bada, posizioak ahalik eta azkarren desegiten dira, merkatuaren egoera kontuan hartuta eta beti bazkidearen interesa zainduta.

Inbertsio Batzordeak berriro inbertitu ahal izango du aldez aurretik baztertua edo ez-gaitzat hartua izan zen balio batean, betiere konpainiak iragazki negatiboak gainditzeko bidean modu eraginkor eta positiboan aurrera egin duela frogatzen badu.

3- Lankidetzak-ekimenak: Beste akziodun batzuekiko lankidetzak,

GEROAK elkarrizketa aktiboa gauzatzen du beste inbertitzaile instituzional batzuekin lankidetzan, egokia denean, batez ere Inbertsio Arduratsurako Nazio Batuen Printzipioak (PRI) bezalako nazioarteko lankidetzak-plataformetan parte hartuz. Lankidetzak-plataforma horiei esker, indarrak batu daitezke merkatu-praktika hobek sustatzeko edo zenbait kausatan eragiteko, hala nola klima-aldaketan, giza eskubideetan, biodibertsitatean eta abarretan.

Elkarlaneko ekimenen bidez, beste inbertitzaile batzuekin batera, eta PRIren kide izateari esker, GEROAK hainbat GKN adierazleri lotutako ekimen hauetan parte hartu du.

	Klima-aldaketarekin eta ingurumenarekin lotutakoak	Gizarte- eta lan-gaiekin, giza eskubideekin, ustelkeriaren aurka egitearekin eta eroskeriaren aurka egitearekin lotutakoak
2017	- PRIk Trumpek Parisko Akordioa bertan behera uzteko egindako mehatxuari erantzuten dio (GKN 1-5) - Klima-aldaketari buruzko inbertitzaile globalen adierazpena. (GKN 1-5)	
2018	- Munduko hornidura-kateetan plastikozko pelletak galtzeari ekiteko ekimena (GKN 7, 8, 9) - Inbertitzaileen konpromiso-adierazpena, klima-aldaketari buruzko bidezko trantsizioa bultzatzeko. (GKN 1-5, 10)	
2019	-Inbertitzaileek gobernuari egindako Klima Aldaketari buruzko Munduko Adierazpena”. (GKN 1-5) -Amazoniako baso-soiltzeari eta baso-suteei buruzko inbertsiogileen adierazpena” (GKN 1-5, 6,7)	-NBE Emakumeak Ahalduzko Printzipioak babesteko eta genero-berdintasuna lortzeari buruzko inbertsiogileen adierazpena. (GKN 10,12,13)
2021	-Kutsadura plastikoari buruzko NBERen itun bati enpresa-dei egitea (GKN 6,7,8,9)	-Eskubide digitalen erregulazioak babesteari buruzko inbertsiogileen adierazpena. (GKN 10, 11) -Inbertsiogileen adierazpena: “Nahitaezko giza eskubideei eta ingurumen-arreta egokiari buruzko EBko legeria gauzatzea” (GKN 10, 11)
2022	-Inbertsiogileek aire-konpainietarako eta enpresa aeroespazietarako klima-aldaketari buruz dituzten itzaropenen adierazpena. (GKN 1-5) -Inbertsiogileen gutuna Solvayri, Rosignanoko uraren kutsadura gelditu dezan. (GKN 7,8,9)	- EBri giza eskubideen eta ingurumenaren arloan behar den nahitaezko arretari buruzko lege-proposamena azkar hartzeko eskatzen dion adierazpena (mHREDD). (GKN 10, 11) -ADVANCE: giza eskubideak eta gizarte-gaiak kudeatzeko ekimena. (GKN 10, 11)
2023		-Bankuek Printzipio Zuzentzaileak ezartzeari buruz inbertsiogileek bat egiten dutela adieraztea. (GKN 10, 11)
2024	-Spring ekimena. Bioaniztasunaren galera iraultzeko politika zorrotz eta eraginkorrak sortzea sustatzeko ekimena. (PIA 7)	

5. Nazioarteko araei buruzko erreferentziak

GKN guztiak Clarity AI plataformaren bidez neurtzen dira. Aipatzekoa da adierazle guztiak 2022/1288 (EB) Erregelamendu eskuordetuaren I. eranskinean ezarritako jarraibideen arabera lortu direla.

GEROA Inbertsio Arduratsuko Printzipioei (PRI) atxikita dago. Horren bidez, inbertsio arduratsuekin eta hura arautzen duten 6 printzipioen aplikazioarekin dugun konpromisoa jakinarazten dugu. Alderdiari esker, hainbat lankidetzak egin ahal izan ditugu ingurumen- eta gizarte-alderdiak hobetzeko, 4. atalean adierazi den bezala.

Gainera, botoa inplikatzeko politikak kontuan hartzen dituzte, besteak beste, ELGaren gobernu onaren printzipioak eta CNMVren gobernu onaren kodearen gomendioak.

GEROAK nazioarteko hainbat estandar hartzen ditu kontuan, jasagarritasunaren aurkako gertakariak eragin ditzaketen gertaerei aurrea hartzeko kontrol-esparru gisa.

Erakundearen ISA Politiketara ezartzen den bezala, enpresen akzio eta bonu korporatibo guztiak Nazio Batuen Munduko Itunaren 10 Printzipioak betetzen dituztela zainduko da, eta eztabaiden banakako azterketa bat egingo da, nahi ez diren jarrerak hartzea saihestuko duena.

"Enpresa-jokabide eztabaidagarriaren" bidez hautemandako eztabaidek ingurumen-, gizarte- eta gobernantza-alderdiei eragiten diete, eta aurkako gorabehera nagusietan islatzen dira: GKN: 1-13.

Eztabaidagarriak diren enpresa-jokabideen kategoriak identifikatzen ditugu, gobernuarteko erakunde hauek proposatutako esparruen ildotik:

- Nazio Batuen Mundu Ituna (UNGC)
- Munduko Bankuaren Taldearen (CFI) jarduteko arauak
- Munduko Banku Taldearen Ingurumenari, osasunari eta segurtasunari buruzko jarraibideak.
- ELGaren jarraibideak enpresa multinazionalentzat
- NBEko Giza Eskubideen Printzipio Gidariak
- LANEren hitzarmenak
- Ustelkeriaren aurkako NBEren Konbentzioa
- G20/ELGaren gobernu korporatiboaren printzipioak
- Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala

GKN 10 eta GKN 11 adierazleei arreta berezia eskaintzen zaie. Nazio Batuen Mundu Ituneko 10 printzipioen jarduna monitorizatzeaz gain, ELGaren Enpresa Multinazionalentzako Jarraibideen inguruko ez-betetzeak ere erakusten ditu. Adierazle hori eta eztabaiden azterketa erabiltzeak konpainien azterketa egitea ahalbidetzen du, gobernantzari lotutako arriskuak minimizatzeke helburuarekin, gizartean, lan-eskubideetan, giza eskubideetan eta ingurumenean eragina baitute.

Alderdi sozialekin lotuta, GKN 14 arma eztabaidagarriekiko esposizioa saihesten dugu. Gure inbertsio-unibertsotik kanpo geratzen dira armamentu eztabaidagarrien fabrikazioan edo salmentan nazioarteko konbentzioei jarraiki parte hartzen duten konpainiak.

Subiranoetan eta nazioz gaindikoetan egindako inbertsioei aplika dakizkiekeen adierazleei dagokienez, gizarte-urraketak dituzten herrialdeei dagokienez: GKN 16, aipatzekoa da errenta finko publikoan inbertitzeko herrialde hautagarriak direla Europar Batasunak (EB), Nazio Batuek (NBE) edo Estatu Batuetako Atzerriko Aktiboak Kontrolatzeko Bulegoak (OFAC) ezarritako zigorrak ez duten herrialdeak.

Konpainien klima-aldaketarekin lotutako adierazleak aztertuta: GKN: 1-5

Munduak 1 °C-ko igoera metatu du eta dagoeneko inpaktu globalak antzeman dira: urakanak, itsas mailaren igoera, uholdeak eta lehortea, besteak beste. Horregatik da garrantzitsua Parisko Akordioa (2015) betetzea. Akordio horrek Berotegi Efektuko Gasen (BEG) isuriak murrizteko neurriak ezartzen ditu, ekosistemak Berotze Globalaren ondorioetarako arintzearen, egokitzearen eta erresilientziaren bidez. Akordio horrek mundu-mailako ekintza-plan bat ezartzen du, berotze globalaren muga 2 °C-tik behera jartzen duena.

Hauek dira zorroaren deskarbonizazioarekin lotutako arriskuak monitorizatzeko erabiltzen ditugun metrika nagusiak:

- **Parisko akordioarekin lerrokatzea:** Hiru hilean behin kalkulatu da metrika hori, eta tenperaturaren lerrokatze-tartea ematen du, enpresek Parisko Akordioa nola betetzen duten ulertzeko. *IPCCren 1,5°C-ko Berotze Globalari buruzko Txosten Bereziaren*² (SR1,5) agertokiak erabiltzen dira eta “*Science Based Targets initiative*”³ (SBTi) ekimenean oinarritzen da.
- **Karbono-aztarna:** zorroaren karbono-aztarna neurtzen da “*Task Force on Climate-related Financial Disclosures*” (TCFD)⁴ taldeak gomendatutako metrika batzuk erabiliz eta “*Partnership for Carbon Accounting Financials*” (PCAF)⁵ taldeak markatutako estandarrei jarraituz⁵.
- **Inbertitzen ditugun enpresen deskarbonizazio politiken eta konpromisoen analisia.** Erakundeek emisioak murrizteko politika eta helburu zehatzak dituzten ala ez ikusten da, beren estrategien ikuspegi argia eta iraunkortasunaren aldetik etorkizuneko proiektioa emanez.
- **Net Zero isurien helburua:** inbertitzen den enpresen lerrokatze-estrategia monitorizatzen da, Zero Emisio Garbi helburuarekin. Ekimen hau berotegi-efektuko gasen isuriak murriztean datza, emisio baliogabeetatik ahalik eta hurbilen utzi arte, atmosferan, ozeanoan eta basoetan birxurgatzen diren hondakin-emisio batzuekin, adibidez. GEROAK enpresa bakoitzaren lerrokatze-estrategiaren heldutasun-maila monitorizatzen du, azpian dauden metrikak kontuan hartuta, hala nola epe luzerako anbizioa, epe laburreko helburuak, tenperaturen lerrokadura, emisioen jarduna helburuei dagokienez, emisio materialen zabalkundea eta deskarbonizazio-estrategia.

Alde horretatik, kanpoan geratzen dira jarduera nagusia (diru-sarreraren % 50 baino gehiago) ikatz termikoa erauztetik edo ikatzaren bidez energia sortzetik duten konpainiak, baldin eta karbono gutxiko ekonomiarako trantsizio energetikoko estrategiarik ez badute.

Subiranoetan eta nazioz gaindikoetan egindako inbertsioei aplika dakizkiekeen adierazleei dagokienez: GKN 15, herrialde igorleen karbono-aztarna neurtzen da. BEGen isurien metrikak bat datoz PCAFen protokoloekin eta CMNUCCren definizioekin.

² **IPCCren txosten berezia, 1,5 °C-ko berotze globalaren inpaktuei buruzkoa**, munduko berotegi-efektuko gasen isuriek jarraitu beharko litzuketen industriaurreko maileri eta ibilbideei dagokienez, klima-aldaketaren mehatxuari, garapen jasangarriari eta pobrezia desagerrarazteko ahaleginei mundu osoan

ematen zaien erantzuna indartzeko testuinguruan.

³ **Science Based Targets** ekimenak, **SBTi**, klima-aldaketari buruzko jarrera globala hobetzeko ekintza ugari sustatzen ditu, enpresei zientzian oinarritutako irizpideak emanez gehiegizko isuriak murrizten laguntzeko.

⁴ **TCFD: “Task Force on Climate-related Financial Disclosures”**. Finantza Egonkortasunerako Kontseiluak (FSB) klimarekin lotutako finantza-dibulgazioei buruzko lantaldea (TCFD) sortu zuen 2015ean, klimarekin lotutako finantza-informazioari buruzko txostenen aurkezpena hobetzeko eta areagotzeko. Lantaldearen 2023ko egoera-txostena argitaratu ondoren, FSBk eskatuta, TCFD desegin egin zen.

⁵ **PCAF: “Partnership for Carbon Accounting Financials”** taldeak estandar bat argitaratu zuen, finantza-sektoreko giroarekin lotutako kontabilitaterako araudiek oso ondo ezagutzen dutena.

6. Alderaketa historikoa

Txosten hau GEROAk jasagarritasun-faktoreetan inbertitzeko erabakiek dituzten Gertakari kaltegarri nagusien adierazleei buruzko datu kuantitatiboak aurkezteko argitaratu duen bigarren ekitaldiari dagokio.

Lehen txostenean, 2022ko ekitaldiko datuak 2023koekin alderatu genituen eta edizio honetan, aldiz, aurreko txostenean jasotako 2023ko datuak 2024koekin alderatzen ditugu.

2024ko adierazleak, hiruhileko bakoitzeko posizio errealen batez bestekoa kalkulatu eta eskuragarri dauden datu berrienak erabiliz lortzen direnak dira. Ez da datu historikorik erabiltzen.